

ปัญหาพิเศษเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของสหภาพ กฟภ. ตั้งแต่ขั้นการก่อตั้งและขยายตัวของสหภาพที่มีมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน และเพื่อศึกษาระดับและรูปแบบการมีส่วนร่วมของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจต่อการแปรรูปการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (ชลบุรี) ภาค 3 โดยใช้การเก็บข้อมูลจากประวัติศาสตร์ และสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่า สหภาพ กฟภ. มีพัฒนาการ 3 ยุค คือ ยุคแรกภายใต้พระราชบัญญัติ พนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 เป็นยุคที่ สหภาพ กฟภ. ได้รับการก่อตั้งขึ้นมาจากความตื่นตัวในยุคนั้น ประชาธิปไตยเบ่งบานหลัง 14 ตุลาคม 2516 และได้รับการจดทะเบียนสหภาพแรงงานในปี 2522 ส่วนการขยายตัวของสหภาพ กฟภ. เป็นผลมาจากการเป็นผู้นำในการเรียกร้องการปรับเงินเดือนและจัดสวัสดิการแก่พนักงาน กฟภ. จนประสบความสำเร็จ ทำให้มีพนักงานเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ยุคที่สองภายใต้ พระราชบัญญัติ รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2534 สหภาพ กฟภ. ได้ถูกจำกัดบทบาทให้อยู่ในรูปของสมาคม ภายใต้อำนาจของคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) การดำเนินงานของสหภาพในช่วงนี้อยู่ในภาวะทรงตัว เนื่องจากกลุ่มผู้ต่อต้านสหภาพถอนตัวออกไปจากสหภาพ โดยมีคนกลุ่มใหม่เข้ามาบริหารสหภาพแทน เป็นช่วงที่นักการเมืองได้เข้ามามีความสัมพันธ์กับผู้นำสหภาพ ในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ยุคที่สามภายใต้พระราชบัญญัติ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 สหภาพ กฟภ. ได้เพิ่มบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ขององค์กร นอกเหนือจากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสภาพการจ้างงานของพนักงาน กฟภ. ส่วนระดับและรูปแบบการมีส่วนร่วมนั้น พบว่า สหภาพ กฟภ. มีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับการร่วมติดตามผล, การร่วมรับรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนถึงความพยายามในปัจจุบันที่ต้องการจะเข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในรูปแบบของกรรมการการแปรรูปการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค